

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2187/14-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Waldorfská škola Příbram – základní škola a střední škola
Sídlo	Hornická 327, 261 01 Příbram II
E-mail právnické osoby	waldorf@waldorf.pb.cz
IČO	42 731 259
Identifikátor	610 451 251
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Veronikou Poláčkovou Nejedlovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Město Příbram, Tyršova 108, 261 19 Příbram I
Místo inspekční činnosti	Hornická 327, 261 01 Příbram II Pod Šachtami 335, 261 01 Příbram IV Dlouhá 163, 261 01 Příbram III
Termín inspekční činnosti	22. – 24. září 2014

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti dne 22. září 2014.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy (dále „RVP“) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 5 školského zákona.

Inspekční činnost byla v souvislosti s podněty zaměřena na činnost základní školy a střední školy (dále „ZŠ“ a „SŠ“), zejména na péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kvalifikovanost pedagogického sboru, naplňování školních vzdělávacích programů a zajišťování bezpečnosti žáků. Hodnoceným obdobím byly školní roky 2013/2014 a 2014/2015 (k datu inspekční činnosti).

Charakteristika

Waldorfská škola Příbram - základní škola a střední škola (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, střední školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Převážná většina výuky je realizována v Hornické ulici (Příbram II), kde sídlí i ředitelství, školní jídelna, školní družina a školní klub. Pronajatá pracoviště v Dlouhé ulici a ulici Pod Šachtami slouží především pro výuku odborného výcviku, příp. některých odborných předmětů.

Základní škola má 9 tříd, v nichž se vzdělává 187 žáků prvního až devátého ročníku. Kapacita základní školy (224 žáků) je využita na 83 %, počet žáků meziročně vzrostl (v roce 2013/2014 se v základní škole vzdělávalo 176 žáků). Vyučováno je podle „Školního vzdělávacího programu Waldorfské školy Příbram zpracovaného podle RVP ZV“ (dále „ŠVP ZV“).

Kapacita střední školy (105 žáků) je využita cca na 44 %, vzdělává se v ní 46 žáků v oborech vzdělání Kombinované lyceum (24 žáků), Umělecký kovář a zámečnický, pasíř (12 žáků) a Umělecký truhlář a řezbář (10 žáků). Počet žáků je dlouhodobě stabilizovaný, pohybuje se kolem 50 žáků celkem ve všech oborech. Vyučováno je podle „Školního vzdělávacího programu středního stupně Waldorfské školy Příbram“ (dále „ŠVP SŠ“).

Školní družina má dvě oddělení, její kapacita je plně využita (60 účastníků). Ve školním klubu je zapsáno 10 účastníků. Kapacita školní jídelny (300 strážníků) je využita cca ze dvou třetin.

Škola má 35 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), z nichž 18 se vzdělává podle individuálních vzdělávacích plánů (dále „IVP“), pět z nich využívá služeb asistentů pedagoga. V zahraničí se vzdělává pět žáků školy. Částečnou jazykovou bariéru má šest žáků, úplnou jeden.

V ZŠ a SŠ se na výuce podílí 30 učitelů a pět asistentů pedagoga. Ve školní družině působí sedm vychovatelů, z nichž současně dva působí i jako učitelé a čtyři jako asistenti pedagoga.

V roce 2013/2014 došlo ke změně v oborové skladbě ve střední škole. Ukončena byla výuka v oboru vzdělání Gymnázium, zahájena byla výuka v oboru vzdělání Kombinované lyceum.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Řízení školy

Současná ředitelka školy (dále „ředitelka“) řídí školu druhým rokem. Ředitelka zatím nesplňuje všechny podmínky pro výkon funkce (zahájila, ale dosud nedokončila studium pro ředitele škol). Po nástupu do funkce se zaměřila zejména na změnu sociálního klimatu ve škole, důrazné dodržování principů waldorfské pedagogiky ve výuce, rozvoj pozitivních vztahů se zřizovatelem a zákonnými zástupci žáků. Pozornost dále soustředila na zapojení učitelů do řízení školy a jejich vzdělávání a na materiální rozvoj školy.

Řízení školy je na požadované úrovni, odpovídá škole daného typu a velikosti. Organizační struktura je funkční. Část řídicích a kontrolních pravomocí ředitelka účelně delegovala na další pracovníky (dvě zástupkyně ředitelky, vedoucí školní družiny, vedoucí školní jídelny, hospodářku školy).

Plánování je systematické. Vychází z dlouhodobého záměru školy, který velmi vhodně formuluje nejen cíle, ale také strategie pro jejich dosažení. Podkladem pro záměr byla velmi kvalitní autoevaluace školy včetně SWOT analýzy. Operativní plánování má podobu konkretizovaných měsíčních plánů.

Při řízení se ředitelka opírá o názory tzv. strategického vedení, předmětových komisí, pravidelných porad pedagogů (kolegium) i pedagogickou radu. Strategické vedení školy se schází jednou za měsíc ve složení podle projednávané problematiky (pedagogické, finanční, personální záležitosti, vnější vztahy školy). Pozitivem je i zapojení zákonných zástupců do činnosti strategického vedení. Efektivní zpětnou vazbu poskytují ředitelce závěry z porad pedagogů. Porady se konají jednou týdně a kromě organizačních záležitostí a vzdělávání pedagogů se zabývají především pedagogickými záležitostmi (strategie působení na žáky, hodnocení žáků aj.). Pedagogické rady obou škol (základní i střední) jednají vzhledem k povaze waldorfské pedagogiky, celkovému pojetí školy i personálnímu zajištění výuky společně, četnost i program jednání jsou standardní.

Kontrolou kvality vzdělávání se zabývá systematicky zejména ředitelka, obě zástupkyně, příležitostně i výchovná poradkyně. Vzájemné hospitace pedagogů jsou poměrně časté. Ředitelkou nastavený systém kontroly plnění úkolů a revize přijatých opatření je funkční.

Evidence žáků je na požadované úrovni vedena v papírové i elektronické podobě. Neúplné údaje v evidenci žáků (u několika žáků chyběly údaje o jejich speciálních vzdělávacích potřebách) byly operativně doplněny v průběhu inspekční činnosti. Výroční zprávy o činnosti školy mají standardní úroveň.

ŠVP ZV je zpracován v požadované struktuře v souladu se zásadami RVP pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“). Vychází z reálných podmínek školy, zohledňuje potřeby a možnosti žáků při dosahování cílů vzdělávání. Škola v něm provedla ve stanovené lhůtě aktualizaci změny vycházející z upraveného RVP ZV platného od 1. září 2013. ŠVP středního stupně Waldorfské školy je koncipován jako jeden dokument obsahující společnou všeobecnou část a tři dílčí ŠVP vyučovaných oborů vzdělání. Dokument je pravidelně aktualizován, naposledy v souvislosti se změnou oborové skladby. Drobné nedostatky (neúplné rozvržení výuky do týdnů ve školním roce u oboru Kombinované lyceum, chybějící počty hodin v rozpracování obsahu vzdělávání z RVP do ŠVP u oboru Umělecký kovář a zámečnický, pasíř, chybějící popis realizace klíčových kompetencí u obou uvedených oborů) byly v průběhu inspekční činnosti operativně odstraněny a ŠVP jsou v souladu s příslušnými RVP.

Školní řád je v souladu s příslušnými právními předpisy. V souladu s pojetím vzdělávání ve škole je vytvořen jako jediný dokument obsahující pravidla platná pro vzdělávání v ZŠ i SŠ, což ovšem snižuje jeho adresnost (ne vždy je s určitostí zřejmé, pro žáky které školy jednotlivá ustanovení platí).

Organizace vzdělávání je na požadované úrovni, odpovídá zásadám waldorfské pedagogiky. Rozvrh vyučovacích hodin a epoch je sestaven v souladu s platnými učebními plány dle ŠVP. Délka a skladba přestávek, počet žáků ve třídách a ve skupinách na výuku cizích jazyků i počty vyučovacích hodin během dne odpovídají právním předpisům.

Škola kvalitně informuje veřejnost o své vzdělávací nabídce a přijímacím řízení. Neformální spolupráce s mateřskými školami významně přispívá k informovanosti rodičů předškolních dětí. Vyhlášení zápisu do 1. ročníku základní školy i přijímací řízení do střední školy probíhají v souladu se školským zákonem. Škola vytváří rovné podmínky pro přijímání všem uchazečům. O přijetí žáků, přestupu žáků z jiné školy a odkladu povinné školní docházky rozhoduje ředitelka v souladu se školským zákonem.

Škola identifikuje žáky se SVP a eviduje je ve školní matrice. Žáci jsou vzděláváni podle doporučení školských poradenských zařízení. K vyrovnání přístupu ke vzdělávání těchto žáků účinně přispívají zejména poradenské služby dvou výchovných poradkyň a metodičky prevence, asistenti pedagoga, externí speciální pedagog a klinický psycholog. Dokumentace žáků včetně individuálních vzdělávacích plánů je v souladu s právními předpisy. Identifikováni jsou i žáci s riziky neúspěšnosti. Třídní učitelé a ostatní vyučující jim poskytují pomoc v hodinách, v případě potřeby i v době mimo vyučování. Škola je

úspěšná v pomoci žákům s jazykovou bariérou, využívá např. služby cizojazyčně vybavených učitelek či externí výuku češtiny jako cizího jazyka. Žákům, kteří přestupem z jiné školy mění vzdělávací program, je zajištěna potřebná individuální péče.

Patřičná pozornost je věnována omezování rizik vzniku školních úrazů a předcházení vzniku sociálně patologických jevů. Obě témata jsou zakotvena ve školním řádu, strategii školy v oblasti primární prevence a v minimálním preventivním programu. Situace je diskutována v rámci kolegií a na jednáních pedagogické rady. Žákům se pravidelně dostává poučení vždy na začátku školního roku, před konáním různých akcí apod. Prostředí ve škole je bezpečné. Organizován je každodenní dohled nad žáky. Prevence vzniku sociálně patologických jevů je v současné době účinná. Na její realizaci se podílejí zejména třídní učitelé, vedení školy, školní metodička prevence a výchovné poradkyně. Účinná je spolupráce s rodiči. Výskyt sociálně patologických jevů je školou bez prodlení řešen v souladu s právním předpisem.

Personální podmínky

Pedagogický sbor je celkově stabilní, jeho věková struktura je příznivá. Ve sboru působí osm začínajících pedagogů. Odborná kvalifikovanost je však nízká (38 %). Pozitivem ale je, že téměř všichni nekvalifikovaní pedagogové si studiem doplňují odbornou kvalifikaci. Ze specialistů absolvovala rozšiřující vzdělávání metodička environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále „EVVO“), u výchovných poradkyň a školní metodičky prevence je studium plánováno. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) je funkční, zaměřeno je kromě doplňování a rozšiřování odborné kvalifikace i na její prohlubování zejména v oblastech waldorfské pedagogiky, anthroposofie, prevence sociálně patologických jevů a školní neúspěšnosti, zdravých stravovacích návyků a tělesné zdatnosti, cizojazyčných kompetencí, informačních a komunikačních technologií (dále „ICT“). Důraz je také vhodně kladen na vzdělávání všech pedagogů (akce pro celou sborovnu, samostudium). Uvádění začínajících pedagogů je na požadované úrovni. Školní systém odměňování je funkční. Klima v pedagogickém sboru je příznivé, odráží se v zájmu pracovníků se dále vzdělávat a zlepšovat své pedagogické dovednosti např. i formou vzájemných hospitací.

Materiální předpoklady

Materiálně – technické a prostorové podmínky školy vytvářejí náležité předpoklady pro zajištění vhodné názornosti výuky, umožňují realizovat požadavky ŠVP a naplňovat cíle vzdělávání a koncepční záměry školy. Prostory školy žákům umožňují relaxaci. Kmenové učebny jsou vhodně vyzdobené, funkčně zařízené potřebnými pomůckami. Učebna ICT je vybavena novými počítači s připojením k internetu a interaktivní tabulí s dataprojektorem. Mezi nadstandardní zázemí školy patří zejména stupňovitě uspořádaný a účelně vybavený přednáškový sál, výtvarný ateliér, multifunkční tělocvična, učebna eurytmie a prostory fungujícího loutkového divadla. Škola je na požadované úrovni vybavena audiovizuální technikou, funkčními pomůckami a bohatým knižním fondem.

Ředitelka ve spolupráci se zřizovatelem postupně uskutečňuje průběžné doplňování a inovaci školních pomůcek a renovaci vnitřních i venkovních prostor objektu školy. V rámci projektu „EU peníze školám“ organizace pořídila např. nové názorné pomůcky pro první stupeň, trojrozměrné pomůcky pro výuku biologie člověka, hudební nástroje a hudební aparaturu. Rovněž došlo k obsáhlému doplnění knižního fondu školy. Celkově jsou materiální předpoklady na požadované úrovni.

Finanční předpoklady

Škola hospodaří zejména s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu v rámci normativního financování podle § 160 odst. 1 písm. c) školského zákona, dále s finančními prostředky poskytnutými z rozpočtu zřizovatele a s vlastními finančními

prostředky získanými za poskytování služeb (příjmy z úplaty za školní družinu a stravné ve školní jídelně). Nejvýznamnějším zdrojem financování činnosti školy (ve sledovaném období cca 73 % ročních neinvestičních nákladů) je dotace ze státního rozpočtu, ze které byly hrazeny zejména osobní náklady, zákonné úrazové pojištění zaměstnanců a ochranné pracovní pomůcky. Ve sledovaném období se škola zapojila do projektu spolufinancovaného z rozpočtu EU „Kvalitnější vzdělávání pro život“, a tak získala potřebné finance k pořízení knih, učebnic, učebních pomůcek, hudebních nástrojů, ICT techniky a k vytvoření výukových programů. Běžný provoz školy byl hrazen z příspěvku od zřizovatele (cca 17 %). Další finanční prostředky získala škola v rámci grantů od zřizovatele (např.: Řezbářské sympozium Madona, Vánoční betlém pro Příbram, Divadelní hra 8. a 12. třídy Waldorfské školy Příbram). Škola provozuje doplňkovou činnost (pronájem prostor ateliéru, přednáškového sálu, tělocvičny a učeben), finanční prostředky z ní používá ke svému dalšímu rozvoji.

Řízení a organizace školy, personální podmínky, materiální a finanční předpoklady školy jsou na požadované úrovni. Škola zabezpečuje rovný přístup žáků ke vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Zhlédnutá výuka byla připravená, věcně správná a většinou i dobře časově rozvržena. Výrazným pozitivem bylo její komplexní pojetí cílené na harmonický rozvoj žáka (intelektuálních, sociálních a manuálních dovedností, citu i vůle). Žáci v hodinách pracovali ve vstřícné atmosféře, kladli dotazy, prezentovali vlastní názory, příležitostně i efektivně diskutovali. Učitelé respektovali rytmus hodin, vhodně reagovali na škálu výchovných momentů, v některých hodinách kladli problémové otázky, účelně a motivačně využívali pochvalu, povzbuzení a poděkování. Učitelé volili vhodné strategie, např. samostatnou i kooperativní práci a individualizované vzdělávání. Náležitá pozornost byla věnována integrovaným žákům v souladu s jejich SVP. Asistenti pedagoga uplatňovali kvalitní profesionální individualizovaný přístup (např. ve výuce cizích jazyků). Ve sledovaných hodinách byly přirozeně dodržovány zásady vzájemné úcty, ohleduplnosti, názorové snášenlivosti, důstojnosti a respektována byla individualita všech účastníků vzdělávání. Ve výuce převládalo průběžné pozitivní a adekvátní hodnocení žáků vyučujícími, kteří zohledňovali jejich individuální dispozice, oceňovali zájem a snahu, upozorňovali je na nedostatky. Formování prosociálního chování napomáhalo vytváření příznivého vnitřního klimatu školy v duchu waldorfské pedagogiky. Její principy naproti tomu vedly k tomu, že učitelé ani žáci běžně nepracovali ve sledovaných hodinách s didaktickou nebo výpočetní technikou. Učební plány podle schválených ŠVP byly v době inspekční činnosti naplňovány.

Dílčí cíle čtenářské gramotnosti jsou formulovány ve výchovně-vzdělávacích strategiích ŠVP na úrovni školy a především ve výstupech jazykového vzdělávání, proto i činnosti podporující a rozvíjející čtenářskou gramotnost převažovaly v hodinách českého jazyka a literatury a cizích jazyků. V ostatních předmětech byly uvedené činnosti zařazovány spíše nárazově a intuitivně. Podpora a rozvoj uvedené gramotnosti netvoří provázaný systém napříč jednotlivými předměty. Úroveň čtenářské gramotnosti sice sledují pedagogové individuálně v rámci výuky, ale systematicky s touto oblastí škola dále nepracuje. Příležitostně jsou do výuky zařazovány další aktivity podporující čtenářskou gramotnost (např. dramatizace textů, dotváření děje, pokusy o vlastní tvorbu, aplikace a vytváření přesahů do reálného života). Žáci mají k dispozici ve výuce i mimo ni školní knihovnu.

V hodinách žáci používali připravené, zpravidla kopírované texty bez možnosti vlastního výběru a další diferenciaci. Při práci s textem bylo v hodinách běžně zařazeno výrazné čtení a na něj navazující činnosti, formující různou měrou čtenářské dovednosti. Žáci četli s porozuměním, zpravidla aktivně vyhledávali informace, se zájmem vyvozovali, porovnávali a shrnovali, rozvíjeli abstraktní představivost a vytvářeli strukturu poznatků. Dobře byla žáky osvojována související terminologie. Bylo pozorováno efektivní učení v souvislostech a vytváření mezipředmětových vazeb, propojování se životními situacemi. V souladu se ŠVP učivem vhodně a nenásilně prolínala průřezová témata, především osobnostně-sociální, globální a multikulturní výchova. Pozitivem bylo zařazování aktivizujících forem výuky (zejména u žáků nižších ročníků), využití kooperativních činností, příležitostně i prvků vzájemného hodnocení a sebehodnocení.

Rozvoj sociálních kompetencí žáků je příkladný. Realizován je zejména naplňováním ŠVP, dobrým příkladem pracovníků, kteří si navzájem pomáhají a spolupracují a nad žáky se nepovyšují. Z navštívené výuky i dění o přestávkách je zřejmé, že si žáci pomáhají, a to i starší mladším, respektují odlišnosti (např. u žáků se SVP či cizinců) a pravidla slušného chování. Žáci se také podílejí na vhodně zaměřených akcích školy a charitativních činnostech. K rozvoji předmětných kompetencí napomáhají i společné pobyty žáků, veřejné prezentace jejich ročníkových prací, loutkoherectví v zájmovém útvaru, funkční žákovský parlament aj.

Kompetence žáků v oblasti cizojazyčné komunikace jsou rozvíjeny na požadované úrovni při výuce anglického a německého nebo ruského jazyka, které jsou vyučovány již od prvního ročníku ZŠ. Současně byly vhodně rozvíjeny i sociální a pracovní kompetence a podporována byla čtenářská gramotnost. Výrazným pozitivem bylo, že navštívená výuka byla důsledně vedena v cizím jazyce a při současném zapojení většiny žáků. Přirozenou součástí výuky tvořila i společná rytmická deklamace básní, říkanek, jazykolamů, společný zpěv a související pohybové aktivity. Učitelé v každé hodině zadávali domácí úkoly, na zpracované úkoly v dalších hodinách navazovali a zařazovali opakování a procvičování staršího učiva. Rozdíly ve výkonnosti a schopnosti koncentrace žáků kladly zvýšené nároky na výběr používaných metod, což vyučující plně respektovali. Nižší počty žáků ve třídách a zkušenosti většiny učitelů umožňovaly výuku individualizovat a učivo diferencovat. Většina hospitovaných hodin byla dobře strukturována z hlediska principů waldorfské pedagogiky a celkově měla standardní úroveň.

Rozvíjení matematické gramotnosti žáků bylo zaznamenáno nejen ve výuce matematiky, ale rovněž v souvisejících předmětech (např. fyzika v ZŠ, odborné předměty ve SŠ). V hospitovaných hodinách matematiky a informatiky se interakce a komunikace řídily dohodnutými pravidly jednání, které žáci respektovali. Zvolené formy a metody práce podporovaly rozvoj cílových dovedností a znalostí žáků i matematické gramotnosti. Vyučující systematicky vedli žáky k logickému myšlení a vyvozování vztahů a souvislostí, dobře pracovali s chybou. Dle možností využívali znalostí a zkušeností žáků, účelně aplikovali mezipředmětové souvislosti. Probírané učivo podávali přiměřeně věkovým schopnostem žáků, srozumitelně, věcně a odborně správně. Ve všech hospitovaných hodinách byl zřejmý individuální přístup k žákům vyplývající z pedagogické diagnostiky. Pouze ojediněle byli žáci vedeni k sebereflexi a sebehodnocení. U některých zhlédnutých hodin také chyběl shrnující závěr.

Přírodovědná gramotnost žáků je rozvíjena na požadované úrovni. Pro výuku přírodovědných předmětů má škola vytvořeno standardní zázemí, pozitivem je možnost využívat dobře vybavenou laboratoř chemie i pozemek pro pěstitelské práce. Akce EVVO jsou zakotveny v dlouhodobém i krátkodobém plánu EVVO a jsou také systematicky začleňovány do výuky. Škola vhodně rozvíjí ekologické povědomí žáků i prakticky, je aktivně zapojena do projektu Recyklohraní. Při realizaci některých akcí EVVO škola

využívá dobrou spolupráci s partnery, mladší žáci využívají programy Centra ekologické výchovy Ochrany fauny ČR. Péče o životní prostředí je nedílnou součástí výuky v různých předmětech. Do práce na školní zahradě jsou vhodně zapojeny všechny ročníky druhého stupně. Projektové týdny vytvářejí příležitosti pro efektivní uplatnění znalostí získaných ve vyučování v praktické činnosti. Slavnosti pomáhají vnímat řád roku, prohlubují v žácích vztah k tradicím a místu, ve kterém žijí.

Zhlédnuté hodiny přírodovědných předmětů měly standardní úroveň. Dobře byla uplatňována zásada názornosti, vhodně byly využívány příklady z běžného života i mezipředmětové vztahy. Ve všech hodinách byl kladen přiměřený důraz na používání správné odborné terminologie. Ve fyzice bylo pozitivem účelné zařazení pozorování i jednoduchého experimentu. Žáci byli důsledně vedeni k tomu, aby vlastními slovy formulovali výsledky pozorování. Tím byly efektivně rozvíjeny i jejich komunikační kompetence. Pozitivem bylo i zdařilé zapojení žáků do tvorby myšlenkových map. Učitelé se ve většině hodin vhodným střídáním činností snažili předcházet únavě žáků, přesto zhruba v jedné třetině hodin měli žáci problémy s udržením pozornosti. Zejména výuka ke konci hodin tak byla méně efektivní.

Výuka odborných předmětů v oborech vzdělání s výučním listem (skupina tvořená žáky všech tří ročníků) byla vedena frontálně, stěžejní metodou byl výklad. Využití názorných pomůcek bylo efektivní. Výrazným pozitivem bylo propojení teorie s příklady z praktického života. Žáci byli vhodně zapojeni do tvorby hodiny, měli dostatečný prostor pro prezentaci svých názorů, zkušeností a znalostí. Aktivizace žáků kladením problémových otázek byla poměrně účinná.

Aktivně podporované partnerství vhodně podporuje vzdělávání žáků. Ke stěžejním oblastem patří spolupráce se zákonnými zástupci, kteří se zapojují do školních akcí a významnou měrou ovlivňují formování strategie školy a její rozvoj. Vstřícné vztahy s rodiči jsou posilovány prostřednictvím jejich dobré informovanosti o žácích. Běžná komunikace s rodiči žáků probíhá operativně a průběžně, velmi často elektronicky, pravidelně se konají rodičovské schůzky (měsíčně na prvním stupni, cca ve dvouměsíčních intervalech na druhém stupni a ve SŠ). Škola koncepčně spolupracuje se Spolkem rodičů Waldorfské školy Příbram, na správě školy se standardně podílí školská rada. Vedení školy pozitivně hodnotí spolupráci se zřizovatelem jako vstřícnou a podnětnou. Podpora rozvoje školy ve vztahu k dosažení uceleného systému předškolního, základního a středního stupně vzdělání v rámci jednoho subjektu vyústila ve zřízení mateřské školy jako další součásti subjektu (v době inspekční činnosti byl do mateřské školy vyhlášen zápis). Dalšími strategickými partnery jsou Asociace Waldorfských škol a Antroposofická společnost.

V místních podmínkách škola rozvíjí partnerství s městem Příbram a s jeho kulturními institucemi, spolupracuje s městskou policií, Policií České republiky, školskými poradenskými zařízeními a s odborem sociálně-právní ochrany dětí. Při prohlubování znalostí pedagogů je významná spolupráce se školami a jejich mentory v německém Marburgu a holandském Zeistu. V rámci projektu Erasmus plus byl navázán kontakt se školami všech stupňů vzdělání v holandském městě Hoorn a probíhá příprava tematicky zaměřených společných akcí.

Příležitost k dalšímu rozvoji má škola ve využití partnerských firem pro zajištění odborného vzdělávání žáků SŠ. Škola proto hledá možnosti navázání kontaktů s partnerskými firmami zejména prostřednictvím Okresní hospodářské komory Příbram. Zatím na počátku je partnerství s firmou Amati Kraslice. Rovněž zapojení žáků řemeslných oborů do soutěže Machr roku přispívá k obohacování vzdělávací nabídky a napomáhá zkvalitňování vzdělávání.

Škola na požadované úrovni podporuje rozvoj osobnosti žáků a jejich funkčních gramotností. Partnerství účinně podporuje vzdělávání žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Škola provádí průběžné hodnocení individuálních i skupinových výsledků žáků v souladu se školním řádem i ŠVP. Při vzdělávacích činnostech převládá průběžné slovní hodnocení, zásadní je hodnocení epochových prací žáků spojené se sebehodnocením. Hodnocení žáka je orientováno na jeho dovednosti - ve vztahu k obsahu a cílům vzdělávání a k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům - a na jeho přístup k práci při výuce a při přípravě na ni. Také při pololetním hodnocení jsou žáci všech ročníků hodnoceni formou širšího slovního hodnocení, které zachycuje výsledky a pokrok jednotlivců. Žákům osmých a devátých ročníků ZŠ a žákům SŠ jsou výsledky, vyjádřené slovním hodnocením, převáděny do klasifikace známkou.

Podklady k analýze a vyhodnocování výsledků vzdělávání jednotlivých žáků získává vedení školy zejména z pololetní i průběžné klasifikace, částečně také z hospitační činnosti nebo z hodnocení IVP. Výsledky vzdělávání jsou standardně sledovány a vyhodnocovány při čtvrtletních jednáních pedagogické rady, zásadní je však zejména jejich hodnocení v týdenních konferencích kolegia. Případné zhoršování prospěchu je řešeno především individuálním přístupem k žákům se slabými výsledky v rámci výuky ve škole.

Při zjišťování výsledků žáků vyučující podle potřeby využívají (zatím nesystematicky) individuálně vytvořené testy. Do externích testování se škola zapojuje nepravidelně. V uplynulém školním roce se vzorek žáků zúčastnil elektronického ověřování výsledků v oblasti Člověk a svět (4. ročník) a přírodovědná gramotnost (9. ročník). S výsledky není vedení školy spokojeno a hledá možnosti řešení. V systematickém sledování výsledků jednotlivců nebo skupin žáků prozatím není nastaven vhodný postup sumarizace, vyhodnocování a následného přijímání účinných opatření ke zlepšení.

V ZŠ k předmětům s vyšším počtem žáků ohrožených neprospěchem (klasifikace stupněm dostatečný) patřily ve sledovaném období zejména matematika, fyzika a ruský jazyk. Standardní výsledky vykazují žáci v českém jazyce a literatuře, mírně nadprůměrné jsou jejich výsledky v anglickém jazyce. Příznivý je fakt, že ve sledovaném období neprospěl v ZŠ pouze jediný žák (z fyziky). Žádný žák nebyl hodnocen sníženým stupněm z chování. Ve střední škole se výsledky liší podle oboru vzdělávání. U oborů vzdělání s výučním listem patří dlouhodobě k obtížnějším předmětům odborné předměty (např. technologie, materiály). U dobíhajícího oboru vzdělání Gymnázium vykazovali žáci slabší prospěch v cizích jazycích. Rovněž počet neprospívajících žáků, kteří konali opravnou zkoušku, byl v SŠ vyšší. V loňském roce konali nejčastěji opravnou zkoušku žáci Kombinovaného lycea (např. z chemie čtyři žáci). Počet žáků, kteří na konci školního roku neprospívají z více než dvou předmětů, je minimální (většinou max. 1 – 2 žáci).

Celkové výsledky vzdělávání školy jsou sledovány a ověřovány s využitím různých zdrojů: jednání pedagogické rady a kolegia, elektronický evidenční program, průběžně zadávané testy, závěrečné práce v rámci epoch aj. Škola výsledky a úspěchy svých žáků porovnává s jinými školami při zapojení do vybraných soutěží (řemeslných, příp. sportovních či uměleckých soutěží). Záznamy z pedagogické rady prokazatelně dokládají, že škola výsledky vzdělávání hodnotí a projednává konkrétní opatření.

Ve střední škole jsou sledovány a hodnoceny zejména výsledky závěrečných a maturitních zkoušek. U maturitních zkoušek oboru dobíhajícího oboru vzdělání Gymnázium žáci v posledních třech letech ve společné části maturitní zkoušky upřednostňovali zkoušku z anglického jazyka před matematikou. Tomu odpovídaly i výsledky žáků u maturitních zkoušek - z anglického jazyka se průměrný prospěch pohyboval kolem 2,20, zatímco z matematiky se blížil 4,00; průměrný prospěch z českého jazyka a literatury se pohyboval kolem 2,30. V roce 2013/2014 nebyl k maturitní zkoušce připuštěn jeden žák. Většina žáků (75 %) uspěla v řádném termínu maturitní zkoušky, všichni neúspěšní žáci pak složili

opravnou maturitní zkoušku v podzimním termínu úspěšně. U závěrečných zkoušek oborů vzdělání s výučním listem žáci většinou prospívají, prospěch s vyznamenáním či neprospěch u zkoušek je jen výjimkou.

Příležitosti ke zlepšení má škola (ZŠ i SŠ) ve sledování a snižování poměrně vysoké absence žáků. Odchody ze vzdělávání či přestupy na jiné školy se týkají pouze jednotlivců a souvisejí zpravidla se změnou bydliště žáka.

Škola věnuje odpovídající pozornost oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví (dále „BOZ“), prokazatelně seznamuje žáky a zaměstnance s bezpečnostními riziky. V návaznosti na rozbor úrazovosti žáků ředitelka cíleně zařadila oblast BOZ do ročního plánu kontrolní činnosti. Z rozboru evidovaných žákovských úrazů ve sledovaném období je patrné, že přibližně tři čtvrtiny úrazů představovaly úrazy způsobené při pohybových aktivitách v hodinách tělesné výchovy v tělocvičně nebo na školním hřišti. Druhou nejčastější oblast tvořily úrazy a poranění o přestávkách, způsobené neopatrným pohybem v prostorách školy nebo ve venkovním areálu. Úrazy ve třídách, odborných učebnách, ve školní družině, při školních akcích aj. jsou zastoupeny výrazně méně. Dohledy jsou zajištěny a v době inspekční činnosti byly řádně vykonávány. Vedení školy rovněž výkon dohledů pravidelně sleduje a hodnotí.

Škola informace o uplatnění svých absolventů shromažďuje spíše nahodile, má však o jejich uplatnění přehled. Část žáků ZŠ pokračuje v dalším vzdělávání ve SŠ v rámci stejné školy. Webové stránky školy poskytují základní údaje o výsledcích vzdělávání (např. formou zveřejňování výročních zpráv o činnosti školy).

Škola na požadované úrovni hodnotí individuální a skupinové výsledky vzdělávání žáků i celkové výsledky vzdělávání školy a zajišťuje BOZ žáků.

Závěry

a) Silné stránky školy

Pedagogický sbor je stabilní, jeho věková struktura je příznivá, DVPP se zaměřuje na vzdělávání celého pedagogického sboru. Spolupráce se zákonnými zástupci je systematická. Nadstandardní je vlastní ateliér školy. Na dobré úrovni je péče o žáky se SVP realizovaná za pomoci asistentů pedagoga.

b) Slabé stránky školy

Podíl pedagogů bez odborné kvalifikace je vysoký. Školní řád (dokument společný pro žáky ZŠ i SŠ) je méně přehledný, adresnost některých ustanovení vůči žákům základní nebo střední školy je nejasná. Ve střední škole se vzdělává v jednotlivých oborech vzdělání poměrně malý počet žáků. Praktické vyučování ve střední škole probíhá v pronajatých prostorách, škola zatím nevyužívá partnerské firmy pro zajištění odborného výcviku nebo odborné praxe. V systematickém sledování výsledků jednotlivců nebo skupin žáků dosud není nastaven vhodný postup sumarizace, vyhodnocování a následného přijímání účinných opatření ke zlepšení.

c) Nedostatky, které škola odstranila v době inspekční činnosti

Škola odstranila drobné nedostatky ve ŠVP oborů vzdělání s výučním listem a doplnila chybějící údaje v evidenci žáků (školní matrice).

- d) Návrhy na zlepšení stavu školy
- dále motivovat pedagogy bez odborné kvalifikace k jejímu doplnění
 - jednoznačně vymezit závaznost jednotlivých ustanovení školního řádu pro žáky ZŠ a pro žáky SŠ, příp. školní řád rozdělit do dvou samostatných dokumentů
 - usilovat o vyšší naplněnost SŠ např. účinnější propagací školy
 - rozšířit spolupráci s partnerskými firmami při zajištění praktického vyučování ve střední škole
 - propracovat systém sledování výsledků jednotlivců nebo skupin žáků.
- e) Zhodnocení vývoje školy ve sledovaných oblastech od data poslední inspekční činnosti
- Od poslední inspekční činnosti došlo zejména ke změnám ve vedení školy. Poslední změna se projevila pozitivně zejména v klimatu školy i ve výrazném zvýšení počtu pedagogů, kteří si doplňují odbornou kvalifikaci. V materiální oblasti se zlepšilo zejména vybavení školy prostředky ICT.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona požaduje do 31. prosince 2014 přijetí opatření ke zlepšení stavu.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina vydaná městem Příbram, účinná od 1. ledna 2014, včetně přílohy a dodatku č. 1 účinného od 27. ledna 2014
2. Rozhodnutí MŠMT ze dne 11. března 2014 čj. MSMT-7002/2014-3 o výmazu oboru vzdělání a zápisu změny v názvu právnické osoby, účinnost od 11. března 2014, čj. MSMT-34092/2013-4 o výmazu oborů vzdělání a zápisu změny v osobě ředitelky školy, účinnost od 1. září 2013
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje čj. 189065/2011/KUSK ze dne 1. září 2011 a čj. 174693/2012/KUSK ze dne 17. května 2013 o stanovení nejvyššího povoleného počtu žáků v oborech vzdělání
4. Jmenovací listina vydaná městem Příbram – jmenování na pracovní místo ředitelky školy na dobu šesti let s účinností od 5. srpna 2013
5. Školní vzdělávací program Waldorfské školy Příbram zpracovaný podle RVP ZV, 6. verze platná od 1. září 2013
6. ŠVP středního stupně Waldorfské školy Příbram – platnost od 1. září 2014
7. Rozvrh vyučovacích hodin a epoch tříd základní i střední školy pro školní rok 2014/2015 - platný k datu inspekční činnosti
8. Evidence žáků základní a střední školy (školní matrika) – stav k datu inspekční činnosti
9. Třídní knihy ZŠ a SŠ, školní roky 2013/2014, 2014/2015
10. Doklady o přijímání žáků pro školní rok 2014/2015 – svazky dokumentů
11. Dokumentace školního metodika prevence – Strategie primární prevence rizikového chování, Minimální preventivní program v oblasti prevence rizikového chování – 2014/2015

12. Záznamy ze setkání (řešení výskytu sociálně patologických jevů), školní roky 2013/2014, 2014/2015 - výběr
13. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
14. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2014/2015 a Dlouhodobý plán DVPP, čj. 425/2014
15. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2014/2015 – přehled
16. Individuální vzdělávací plány žáků se SVP, školní rok 2013/2014 – výběr
17. Metodický plán výchovných poradců, školní rok 2014/2015
18. Dohledy nad žáky, školní rok 2014/2015
19. Záznamy z pedagogické rady školy – školní roky 2013/2014 a 2014/2015
20. Školní řád platný od 1. září 2014, podepsaný ředitelkou školy
21. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2014 – 2016 ze dne 1. září 2014
22. Autoevaluace Waldorfské školy Příbram – základní školy a střední školy za školní rok 2013/2014 (projednáno na pedagogické radě 25. srpna 2014)
23. Výkaz o ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2013
24. Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2013
25. Výkaz o střední škole podle stavu k 30. 9. 2013
26. Rychlé hlášení o počtu dětí a žáků ve školním roce 2014/2015 ze dne 4. září 2014
27. Kniha úrazů vedená od 1. září 2012
28. Rozbor úrazovosti žáků ve školním roce 2012/2013
29. Roční plán kontrolní činnosti pro školní rok 2014/15, ze dne 1. srpna 2014
30. Plán hospitační činnosti pro školní rok 2014/15, nedatováno
31. Záznamy o úrazech za školní rok 2013/2014 a 2014/2015
32. Inspekční zprávy ČŠI a protokoly o provedených kontrolách – protokol ČŠI čj. ČŠIS-1774/13-S ze dne 14. října 2013, inspekční zpráva čj. ČŠIS-948/10-S ze dne 30. dubna 2010
33. Protokoly o kontrole čj. KHSSC 43175/2014 a čj. KHSSC 43167/2014 Krajské hygienické stanice Středočeského kraje ze dne 16. září 2014
34. Revizní a kontrolní zpráva č. 342/10 ze dne 3. října 2013 – kontrola tělocvičného náradí
35. Protokoly o konání komisionálních zkoušek – školní rok 2013/2014 (svazek dokumentů)
36. Protokol o závěrečných zkouškách žáků v učebních oborech – 2013/2014
37. Protokoly o konání maturitní zkoušky v oboru 79-41-K/41 Gymnázium – 2013/2014 (svazek dokumentů)
38. Závazné ukazatele rozpočtu NIV – všechny schválené úpravy pro rok 2013
39. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT ze státního rozpočtu v roce 2013 ze dne 13. února 2014
40. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2013
41. Hlavní kniha za rok 2013
42. Výroční zpráva o činnosti za rok 2012/2013

43. Webové stránky školy www.waldorf.pb.cz – stav ke dni inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jíž se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Pavel Čámský, školní inspektor

P. Čámský v. r.

Mgr. Marie Richterová, školní inspektorka

M. Richterová v. r.

Mgr. Iva Kvízová, školní inspektorka

I. Kvízová v. r.

Mgr. Jan Vrabec, školní inspektor

J. Vrabec v. r.

Bc. Jana Jungerová, kontrolní pracovnice

J. Jungerová v. r.

Mgr. Milena Vlčková, přizvaná osoba – waldorfská pedagogika

M. Vlčková v. r.

V Příbrami dne 23. října 2014

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Veronika Poláčková Nejedlová, ředitelka školy *V. Poláčková Nejedlová v. r.*

V Příbrami dne 23. října 2014

Připomínky ředitelky školy

Připomínky ~~byly~~ nebyly podány.